

[Valdemar Thomsen.]

for politisk Styre, som vi praktiserer — og jeg vil gerne sætte en Streg under: som vi praktiserer —, i det hele taget er i Stand til at løse Opgaven paa en tidssvarende og tilfredsstillende Maade. Og saa meget er sikkert — det bør Kommissionen, der nedsættes, alvorligt betænke —, at den største Fare for vor nuværende Styreform ligger i det, jeg har nævnt, og det, som blev Resultatet af Omstændighederne, nemlig den urimelige Fordeling Befolkningsgrupperne imellem, en Fordeling, der giver sig Udslag i, som jeg har nævnt tidligere, Milliardtab for Landbruget og Millionfortjeneste til andre, særlig benaadede. Det kan ikke være og det har aldrig været Grundlovens Mening, at en Del af Befolkningen skal have overladt det haarde Slid, medens andre skal have Lønnen. Demokrati og Menneskerettigheder burde gaa sammen. Menneskerettighederne maa værnes gennem Forfatningen, ikke alene den, vi har, men ogsaa gennem den, som vi maaske faar gennem det Arbejde, som nu indledes gennem den Kommission, der skal nedsættes.

Men altsaa, Kommissionen kunde benytte den første Tid af sin Tilværelse til at overveje, hvordan der f. Eks., — som Grundloven bestemmer, virkelig gennem bestemte Regler kan skelnes mellem den lovgivende, den udøvende og den dømmende Magt. Dette Forhold havde jeg imidlertid Lejlighed til ved Finansloven at udtale mig ret udførligt om, og jeg skal derfor ikke igen komme dybere ind paa Problemet.

Men foruden disse Spørgsmaal var det maaske værd for Kommissionen at tænke paa, hvordan den parlamentariske Kontrolret, som Medlemmer af dette høje Ting har, ikke krænkes, heller ikke, naar det angaar en Rigsdagsmand, der ikke har Parti og Presse i Ryggen. For Tingets og for Folkestyrets Fremtid tror jeg ikke, det vil være heldigt, om den Rigsdagsmand, der her kan forelægge Beviser for — skal vi sige utilbørlige administrative Forhold, skal udleveres til Politiet og til Folkets Foragt. Just Respekt for Parlamentarismen og Folkestyret kan man ikke vente, naar en Minister, uden at der sker ham det mindste, kan tage det parlamentariske Ansvar for urigtige og misvisende Erklæringer, der benyttes som Grundlag for Udlevering af en Rigsdagsmand. „Urigtig og misvisende“ var netop den alvorlige Anklage, som Landsretten for faa Dage siden rettede imod den højtidelige Erklæring, som Land-

brugsministeren i sin Tid gav Tinget som Svar paa min Tale.

Første Næstformand (Vanggaard): Jeg vil henstille til det ærede Medlem at holde sig nok saa nær til det foreliggende Forslag.

Valdemar Thomsen: Ja, det er min Begrundelse for den Henstilling, jeg retter til den Kommission, der skal nedsættes. Jeg vil i hvert Fald sige, at det bør ikke finde Sted. Og det bør ogsaa Kommissionen betænke, naar den skal til at udarbejde Regler for en ny Forfatning, at noget saadant ikke kan finde Sted. Men jeg tror jo ikke, at en saadan Fremgangsmaade af en ansvarlig Minister, heller ikke under den Forfatning, vi har i Øjeblikket, virkelig kan komme ind under Grundlovens Aand og Bestemmelser; jeg tror det ikke, fordi der i Junigrundloven af 1849, og for øvrigt i alle de Grundlove, vi har haft siden, findes en Bestemmelse, der siger, at Ministrene er ansvarlige for Regeringens Førelse, og videre, at deres Ansvarlighed bestemmes nærmere ved Lov. Denne Løfteparagraf var heller ikke fjernet af det Forslag, som Statsministeren forelagde her i Tinget for et Par Aar siden, og jeg finder derfor Anledning til at spørge den højtærede Statsminister, om man i indeværende 89de Samling kan vente et haardt tiltænkt Forslag om Ministres Ansvarlighed. I modsat Fald agter i hvert Fald min Gruppe at tage Initiativet paa det Omraade.

Lad mig slutte med at sige, at hvis man ikke, som Statsministeren i sin Forelæggelsestale gav Tilsagn om, virkelig agter at indbyde alle politiske Anskuelser til en Forhandling om Sagen, og hvis ikke man vil respektere den Grundlov, vi har, saa har min Gruppe ingen Interesse i det foreliggende Forslag om en Kommission, fordi det kun vil bringe Skuffelser.

Gregersen: Jeg har hæftet mig ved det samme som en enkelt tidligere æret Taler: at Statsministeren i sin Fremsettelsestale udtalte, at Regeringen havde fundet det rimeligt at indbyde alle politiske Anskuelser til en Forhandling om denne Sag. Vi vilde ogsaa finde det rimeligt, naar Ændringer i vort Lands Grundlov skulde drøftes, at da alle politiske Anskuelser blev repræsenteret, men jeg synes, at dette er en ejendommelig Motivering for et Forslag, der gaar ud paa det modsatte, nemlig paa at udelukke alle politiske Anskuelser, der ikke netop er repræsenteret i de